ון אויפגאנג — 4.39.
ון אונטערגאנג — 8.10.

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט

יעדן טאג

אידישע וואכרט

THE ISRAELITE PRESS

וועטער: מיילווייז וואלקנדיק, קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

מאנטאג ב׳ סיון, תרצ״א. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג Vol. 21, No. 96. Winnipeg, Mon. May 18, 1931.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
MAY 20 1931
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

נייער באריכט וועגן לאָרד פעספילדס רעזיגנאציע אָפּגעלייקנט געוואָרן

אידן אין מעקסיקא זיינען נחזר תענית צוליב רדיפות

בני־ברית שיקן שליח אויסצופארשן אידישע לאגע אין מעקסיקא

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מעקסיקא סיטי, מאי 18 (איטא). — אין טרויער איבער די ליידן פון די אידן אין מעקסיקא, האבן די ספר׳דישע אידן דא געכטן פראקלאמירט א תענית. זיי האבן געפאסט, אנגעפילט די שולן, געבלאזן שופר און געזאגט תפילות.

בעת די ספר׳ישע אידן פארטריבן פונם מארק האבן געעפנט פאר זיך א קאפעטעראטויט קראם. זיינען די פארטריבענע אשכנז׳ישע אידן פארבליבן הילפלאז, ווייל זיי געפינען זיך אין זייער ארימע אומשטענדן.

ניריארב, מאי 18 (איטא). — די בני־ברית האבן געשיקט א ספעציעלן שליח קיין מעקסיקא, אונטערצוזוכן די אידישע לאגע דארטן.

ווי אלפרעד מ. קאהען, פרעזידענט פון די בני־ברית, האט דערקלערט אין אן אינטערוויו פאר דער "איטא", האט דער מעקסיקאנער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן דערקלערט פארן שטאטס דעפארטמענט אז די אנטי־אידישע אינציאדיענטן אין מעקסיקא זיינען א רעזולטאט פון דעם עקאנאמישן מישן קרייזס, אבער אז קיין פויזישער שאדן איז ניט געטאן געווארן צו די אידן.

שליסן קראמען אין פראמעסט קעגן שטייערן

(::)

געוועזענער פרעזידענט פון טשילי געטויט פון אוטאמאביל

סאנטיאגא, טשילי, מאי 18.— דער מאדערנער מלאך המות — דער אוטאמאביל, קלייבט ניט איבער וועמען משלח צו זיין אין גן ערן אריין. אר באהאנדלט אלע מען גלייך ארים און רייך, פון א פשוט׳ן ביירגער ביז צו א פרעזידענט.

נעכטן איז דא געפאלן א קרבן פון אוטאמאביל עקסידענט עמיליאנא פיגוע־רא, דער געוועזענער פרעזידענט פון דער צענטראלער באנק.

רעגירונג־פון בריטיש קאָלומביא ניט איבער אולטימאטום צו דוכאָבאָרן ביי מאסן־פאַראַמלונג

ווערגיגן באַט אָן די „זין פון פרייהייט" א שטח לאנד מיט געביידעס און איינריכטונגען, זיי זאָלן זיך אָפּטיילן און לעבן אין זייער אייגענער געמיינדע

נעלסאן, ב. ק., מאי 17.— טויזנטער דוכאבאר האבן זיך צוזאמענגעקליבן נעכטן ביי א דרויסנדיקער מאסן פאראזאמלונג אין טראמס, אויסצוהערן דעם אולטימאטום פון דער רעגירונג. איבערגעגעבן פון פאליציי אינספעקטאר האנאוואדי. צווייטן שען די פאראזאמלטע זיינען אויך געווען די "זין פון פרייהייט".

זמר. האנאוואדי האט געווארנט די דוכאבאר, אז זיי מוזן אפהיטן די געזעצן פון לאנד, אז די רעגירונג וועט ניט טאן עפעס אויפן שוים.

פעטער ווערינג האט געהאלטן א לייטגערע רעדע, אין וועלכער ער האט דערקלערט, אז די דוכאבארן פון דער גרעסטער ווילן לעבן רואיק און אפהיטן די געזעצן פון לאנד. זיי ווילן צאלן זייערע שטייערן און חובות און שיקן זייערע קינדער אין די שול. דאס זיינען די "זין פון פרייהייט" וואס שטערן די אדרעגונג און לאזן זיי ניט לעבן רואיק.

ער האט דערפאר אנגענומען די "זין פון פרייהייט" א שטח פון 2,200 אקער לאנד, מיט הייזער, נעביידעס אז א. וו., אין קרעסטאוויא. פריי פון חובות און מיט א פארטיקער שול. זיי זאלן זיך דארטן באזעצן און לעבן אין זייער אייגענער געמיינד.

אוסטראליע וועט זיך באטייליקן אין עקאנאמישער קאנפערענץ אין אטאווא

קאנבערא, מאי 18.— די רעגירונג פון אוסטראליע האט אנערקענט די וויכטיקייט פון דער אימפעריאלער עקאנאמישער קאנפערענץ וואס וועט אפנעראלמן ווערן אין אטאווא קומענדיקן אוגוסט מאנאט. האט דא דערקלערט טענאטאר בארנס, איינער פון פרעמיער סקוילינס געהילף מיניסטארן.

דער סענאטאר האט נאך צוגעגעבן, אז די אוסטראלישע רעגירונג וועט זיין גוט פארטראטן ביי דער קאנפערענץ.

רעגירונג־פון בריטיש קאָלומביא ניט איבער אולטימאטום צו דוכאָבאָרן ביי מאסן־פאַראַמלונג

ווערגיגן באַט אָן די „זין פון פרייהייט" א שטח לאנד מיט געביידעס און איינריכטונגען, זיי זאָלן זיך אָפּטיילן און לעבן אין זייער אייגענער געמיינדע

נעלסאן, ב. ק., מאי 17.— טויזנטער דוכאבאר האבן זיך צוזאמענגעקליבן נעכטן ביי א דרויסנדיקער מאסן פאראזאמלונג אין טראמס, אויסצוהערן דעם אולטימאטום פון דער רעגירונג. איבערגעגעבן פון פאליציי אינספעקטאר האנאוואדי. צוויי שען די פאראזאמלטע זיינען אויך געווען די "זין פון פרייהייט".

זמר. האנאוואדי האט געווארנט די דוכאבארן, אז זיי מוזן אפהיטן די געזעצן פון לאנד, אז די רעגירונג וועט ניט טאן עפעס אויפן שוים.

פעטער ווערינג האט געהאלטן א לייטגערע רעדע, אין וועלכער ער האט דערקלערט, אז די דוכאבארן פון דער גרעסטער ווילן לעבן רואיק און אפהיטן די געזעצן פון לאנד. זיי ווילן צאלן זייערע שטייערן און חובות און שיקן זייערע קינדער אין די שול. דאס זיינען די "זין פון פרייהייט" וואס שטערן די אדרעגונג און לאזן זיי ניט לעבן רואיק.

ער האט דערפאר אנגענומען די "זין פון פרייהייט" א שטח פון 2,200 אקער לאנד, מיט הייזער, נעביידעס אז א. וו., אין קרעסטאוויא. פריי פון חובות און מיט א פארטיקער שול. זיי זאלן זיך דארטן באזעצן און לעבן אין זייער אייגענער געמיינד.

אוסטראליע וועט זיך באטייליקן אין עקאנאמישער קאנפערענץ אין אטאווא

קאנבערא, מאי 18.— די רעגירונג פון אוסטראליע האט אנערקענט די וויכטיקייט פון דער אימפעריאלער עקאנאמישער קאנפערענץ וואס וועט אפגעהאלטן ווערן אין אטאווא קומענדיקן אוגוסט מאנאט. האט דא דערקלערט טענאטאר בארנס, איינער פון פרעמיער סקוילינס געהילף מיניסטארן.

דער סענאטאר האט נאך צוגעגעבן, אז די אוסטראלישע רעגירונג וועט זיין גוט פארטראטן ביי דער קאנפערענץ.

ווייניגער האט נעכטן געקראָגן מער רעגן ווי אנדערע פונקטן

די שלאגס־רעגנס וואס האבן דא נעכטן געגאסן און וואס האבן דא אגב א היבש ביסל צעשטערט די פייערלאכקייט פון׳ם יערלאכן מיליטערישן "רעקאריישאן דעי" פאראד, האבן אויסער ווייניגע דערגרייכט וויניק פונקטן אין דער פראווינץ. עס איז אבער געווען גענוג רעגן אין די געגענדן פון גילבערט פליינס און ריידינג מאונטען אויף אויסצולעשן די וואלד־שריפות וואס האבן דארטן געבושעוועט.

דער געגנט צו דרום פון ווייניפעג, ביז עמערסאן האט געקראגן דעם זעלבן גוס וואס ווייניפעג. און די רעגנס האבן געבראכט גוואלדיקע נוצן פאר די פארמערס אויף דעם שטח. צו מערב און צו צפון פון דער שטאט איז אבער ניט געווען גענוג רעגן צו באנעצן ווי געהעריק די פארטרי־קנטע פעלדער.

צו מערב פון מאניטאבא איז די לאגע אין דער הינזיכט נאך ערגער. מאסקאטון באריכטעט א שטויב שטורעם, באגלייט מיט א רעגן, וואס האט פארדעקט די שטאט מיט בלאטע. ס׳איז אבער ניט געווען גענוג רעגן אויף איינצולייגן די שטויב.

דערזשיינע באריכטעט אויף שטויב־שטורעמס. אלבערטא באריכטעט וועגן שטארקע ווינטן, מיט זייער ווייניק רעגן, וואס שעריקן שטארק די פריש־פארזייעט פעלדער.

ווייניפעג האט נעכטן געקראָגן מער רעגן ווי אנדערע פונקטן

רעגירונג זאגט אז ער איז טויב, ער אבער שווערט אז ער לעבט און וויל עסן

שיקאגא, מאי 17.— איסאק אייזענווין, א נעגער, א געוועזענער פאלאנט אין דער אמעריקאנער ארמיי. האט דא נעמוזט שווערן, אז ער לעבט און אז דער באריכט וועגן אים אז ער איז טויב. אין "צייט־וויילין ניט אמת".

"איך פארשטיי, אז איך וועל אטאל מו־זען שטארבן, — האט ער געזאגט. — אבער דערווייל וויל איך עסן".

דער צוריקגעקערטער פאלאנט האט דורך א גרופע פריינט זיינע זיך געווענדט דעם צו דער רעגירונג פאר א טייל פון זיין באנוס געלט, אבער פון וואשינגטאן האט מען נעמאלדן צו זיינע פריינט, אז ער איז געשטארבן און וועגן אוירווין האט איבערגעלעגן דעם דאזיקן באריכט, אז ער איז "טויב", האט ער זיינע איינענע אור־גען ניט געגלויבט.

"איך קאן נאר ניט באגרייפן פון וואנען וואשינגטאן האט גענומען די ידיעה אז איך בין געשטארבן, — האט ער, "דער לעבעדיקער מת" געזאגט, — אפשר דער־וואדמן זיי מיך זעען א טויטן, אייזדער איך וועל באקומען דאס געלט".

שליסן קראמען אין פראמעסט קעגן שטייערן

(::)

געוועזענער פרעזידענט פון טשילי געטויט פון אוטאמאביל

סאנטיאגא, טשילי, מאי 18.— דער מאדערנער מלאך המות — דער אוטאמאביל, קלייבט ניט איבער וועמען משלח צו זיין אין גן ערן אריין. אר באהאנדלט אלע מען גלייך ארים און רייך, פון א פשוט׳ן ביירגער ביז צו א פרעזידענט.

נעכטן איז דא געפאלן א קרבן פון אוטאמאביל עקסידענט עמיליאנא פיגוע־רא, דער געוועזענער פרעזידענט פון דער צענטראלער באנק.

רעגירונג־פון בריטיש קאָלומביא ניט איבער אולטימאטום צו דוכאָבאָרן ביי מאסן־פאַראַמלונג

ווערגיגן באַט אָן די „זין פון פרייהייט" א שטח לאנד מיט געביידעס און איינריכטונגען, זיי זאָלן זיך אָפּטיילן און לעבן אין זייער אייגענער געמיינדע

נעלסאן, ב. ק., מאי 17.— טויזנטער דוכאבאר האבן זיך צוזאמענגעקליבן נעכטן ביי א דרויסנדיקער מאסן פאראזאמלונג אין טראמס, אויסצוהערן דעם אולטימאטום פון דער רעגירונג. איבערגעגעבן פון פאליציי אינספעקטאר האנאוואדי. צוויי שען די פאראזאמלטע זיינען אויך געווען די "זין פון פרייהייט".

זמר. האנאוואדי האט געווארנט די דוכאבארן, אז זיי מוזן אפהיטן די געזעצן פון לאנד, אז די רעגירונג וועט ניט טאן עפעס אויפן שוים.

פעטער ווערינג האט געהאלטן א לייטגערע רעדע, אין וועלכער ער האט דערקלערט, אז די דוכאבארן פון דער גרעסטער ווילן לעבן רואיק און אפהיטן די געזעצן פון לאנד. זיי ווילן צאלן זייערע שטייערן און חובות און שיקן זייערע קינדער אין די שול. דאס זיינען די "זין פון פרייהייט" וואס שטערן די אדרעגונג און לאזן זיי ניט לעבן רואיק.

ער האט דערפאר אנגענומען די "זין פון פרייהייט" א שטח פון 2,200 אקער לאנד, מיט הייזער, נעביידעס אז א. וו., אין קרעסטאוויא. פריי פון חובות און מיט א פארטיקער שול. זיי זאלן זיך דארטן באזעצן און לעבן אין זייער אייגענער געמיינד.

אוסטראליע וועט זיך באטייליקן אין עקאנאמישער קאנפערענץ אין אטאווא

קאנבערא, מאי 18.— די רעגירונג פון אוסטראליע האט אנערקענט די וויכטיקייט פון דער אימפעריאלער עקאנאמישער קאנפערענץ וואס וועט אפגעהאלטן ווערן אין אטאווא קומענדיקן אוגוסט מאנאט. האט דא דערקלערט טענאטאר בארנס, איינער פון פרעמיער סקוילינס געהילף מיניסטארן.

דער סענאטאר האט נאך צוגעגעבן, אז די אוסטראלישע רעגירונג וועט זיין גוט פארטראטן ביי דער קאנפערענץ.

ווייניפעג האט נעכטן געקראָגן מער רעגן ווי אנדערע פונקטן

די שלאגס־רעגנס וואס האבן דא נעכטן געגאסן און וואס האבן דא אגב א היבש ביסל צעשטערט די פייערלאכקייט פון׳ם יערלאכן מיליטערישן "רעקאריישאן דעי" פאראד, האבן אויסער ווייניפעג דערגרייכט וויניק פונקטן אין דער פראווינץ. עס איז אבער געווען גענוג רעגן אין די געגענדן פון גילבערט פליינס און ריידינג מאונטען אויף אויסצולעשן די וואלד־שריפות וואס האבן דארטן געבושעוועט.

דער געגנט צו דרום פון ווייניפעג, ביז עמערסאן האט געקראגן דעם זעלבן גוס וואס ווייניפעג. און די רעגנס האבן געבראכט גוואלדיקע נוצן פאר די פארמערס אויף דעם שטח. צו מערב און צו צפון פון

ווייניפעג האט נעכטן געקראָגן מער רעגן ווי אנדערע פונקטן

דער שטאט איז אבער ניט געווען גענוג רעגן צו באנעצן ווי געהעריק די פארטרי־קנטע פעלדער.

צו מערב פון מאניטאבא איז די לאגע אין דער הינזיכט נאך ערגער. מאסקאטון באריכטעט א שטויב שטורעם, באגלייט מיט א רעגן, וואס האט פארדעקט די שטאט מיט בלאטע. ס׳איז אבער ניט געווען גענוג רעגן אויף איינצולייגן די שטויב.

דערזשיינע באריכטעט אויף שטויב־שטורעמס. אלבערטא באריכטעט וועגן שטארקע ווינטן, מיט זייער ווייניק רעגן, וואס שעריקן שטארק די פריש־פארזייעט פעלדער.

מאזלען עפידעמיע האלט נאך דא אן

די עפידעמיע פון מאזלען אין ווייניפעג האלט נאך אן, לויט די באריכטן וואס דער שטאטיקער געזונטהייט דעפארטמענט האט פארעפנטלאכט.

לעצטע וואך זיינען אין ווייניפעג פאר־רעגיסטרירט געווארן 287 פאלן פון מאזלען קראנקהייט, אין פארגלייך מיט 140 פאלן, מיט א וואך פריער.

דער ערשטער פאל פון אינפאנטיל פאר־אליזיס אין 1931 אין ווייניפעג, איז שבת פארגעסטרירט געווארן אין שטאטיקן געזונטהייט דעפארטמענט.

היטלעריסטן געווינען אין אלדענבורגער וואלן

אלדענבורג, דייטשלאנד, מאי 18. — די היטלעריסטן האבן קאנטיק אפגעהאלטן א באריינדריקן זיג אין די נאר־וואס דורכ־געפירטע וואלן צו אלדענבורגער לאנדס־טאג. די צענטער פארטיי, ניט געקוקט אויף דעם וואס קאנצלער ברונינג אליין האט זיך באטייליקט אינ׳ם קאמפיין פאר איר, האט גלייטן א שווערע מפלה.

לויט די נאך ניט איינגענאנן באשטע־טיקטע באריכטן זעט מען אז, אז די היט־לעריסטן האבן געוואונען 19 מאנדאטן אין דעם לאנדסטאג אנשטאט די 3 וואס זיי האבן דערווייל אין דו וואלן אין 1928. דער צענטער האט פארלארן 5 בון זיינע פרעזעריקע 9. די סאציאל דעמאקראטן האבן פארלארן 4 פון זייערע 15 מאנדאטן, און די קאמוניסטן האבן פארגרעסערט זייער פארטרעטערשאפט פון 1 צו 3.

ווייץ קאנפערענץ עפנט זיך היינט

לאנדאן, מאי 18. — די קאנפערענץ פון ווייץ עקספארטירנדיקע לענדער עפנט זיך דא היינט אין קאנאדער הויז היינטער פארמאכטע טירן.

אין דער קאנפערענץ באטייליקן זיך קא־נאדע, די פאראייניקטע שטאטן, ארגענטי־נע, אוסטראליע, בולגאריע, אונגארן, איט־דיע, פוילן, סאוועט רוסלאנד, רומעניע, יוגאסלאוויע.

מר. פערגוסאן, קאנאדער הייקאמישאנ־ער אין ענגלאנד, וועלכער האט איינגע־לאדן די קאנפערענץ, וועט אויף איר שפילן די אנפירנדיקע ראל.

אלפאנסאס געבורטסטאג ניט געפייערט אין שפאניע

מאד־ריד, שפאניע, מאי 18.— צום ער־שטען מאל זינט ער איז געבארן געווארן א קעניג, מיט 45 יאר צוריק, איז אלפאנ־סאס געבורטסטאג עכטן ניט געפייערט געווארן פון דעם שפאנישן פאלק.

די פייערונג פון עקס־קעניג אלפאנ־סאס געבורטסטאג איז נעכטן דורכגעגאנ־גען אז צערעמאניעס. אפילו מאגארכיסטן און זיינע נאענטע פריינט האבן ניט דורכ־געפירט קיין עפנטלאכע פייערונג. בלויז עטלאכע פון זיינע פריינט האבן אין גע־היים זיך פארזאמלט אין פריוואטן הייז מען און זיי האבן געטרונקען טאסטן צו דעם אפווענדן געוועזענעם קעניג.

מאזלען עפידעמיע האלט נאך דא אן

די עפידעמיע פון מאזלען אין ווייניפעג האלט נאך אן, לויט די באריכטן וואס דער שטאטיקער געזונטהייט דעפארטמענט האט פארעפנטלאכט.

לעצטע וואך זיינען אין ווייניפעג פאר־רעגיסטרירט געווארן 287 פאלן פון מאז־לען קראנקהייט, אין פארגלייך מיט 140 פאלן, מיט א וואך פריער.

דער ערשטער פאל פון אינפאנטיל פאר־אליזיס אין 1931 אין ווייניפעג, איז שבת פארגעסטרירט געווארן אין שטאטיקן געזונטהייט דעפארטמענט.

היטלעריסטן געווינען אין אלדענבורגער וואלן

אלדענבורג, דייטשלאנד, מאי 18. — די היטלעריסטן האבן קאנטיק אפגעהאלטן א באריינדריקן זיג אין די נאר־וואס דורכ־געפירטע וואלן צו אלדענבורגער לאנדס־טאג. די צענטער פארטיי, ניט געקוקט אויף דעם וואס קאנצלער ברונינג אליין האט זיך באטייליקט אינ׳ם קאמפיין פאר איר, האט גלייטן א שווערע מפלה.

לויט די נאך ניט איינגענאנן באשטע־טיקטע באריכטן זעט מען אז, אז די היט־לעריסטן האבן געוואונען 19 מאנדאטן אין דעם לאנדסטאג אנשטאט די 3 וואס זיי האבן דערווייל אין דו וואלן אין 1928. דער צענטער האט פארלארן 5 בון זיינע פרעזעריקע 9. די סאציאל דעמאקראטן האבן פארלארן 4 פון זייערע 15 מאנדאטן, און די קאמוניסטן האבן פארגרעסערט זייער פארטרעטערשאפט פון 1 צו 3.

ווייץ קאנפערענץ עפנט זיך היינט

לאנדאן, מאי 18. — די קאנפערענץ פון ווייץ עקספארטירנדיקע לענדער עפנט זיך דא היינט אין קאנאדער הויז היינטער פארמאכטע טירן.

אין דער קאנפערענץ באטייליקן זיך קא־נאדע, די פאראייניקטע שטאטן, ארגענטי־נע, אוסטראליע, בולגאריע, אונגארן, איט־דיע, פוילן, סאוועט רוסלאנד, רומעניע, יוגאסלאוויע.

מר. פערגוסאן, קאנאדער הייקאמישאנ־ער אין ענגלאנד, וועלכער האט איינגע־לאדן די קאנפערענץ, וועט אויף איר שפילן די אנפירנדיקע ראל.

אלפאנסאס געבורטסטאג ניט געפייערט אין שפאניע

מאד־ריד, שפאניע, מאי 18.— צום ער־שטען מאל זינט ער איז געבארן געווארן א קעניג, מיט 45 יאר צוריק, איז אלפאנ־סאס געבורטסטאג עכטן ניט געפייערט געווארן פון דעם שפאנישן פאלק.

די פייערונג פון עקס־קעניג אלפאנ־סאס געבורטסטאג איז נעכטן דורכגעגאנ־גען אז צערעמאניעס. אפילו מאגארכיסטן און זיינע נאענטע פריינט האבן ניט דורכ־געפירט קיין עפנטלאכע פייערונג. בלויז עטלאכע פון זיינע פריינט האבן אין גע־היים זיך פארזאמלט אין פריוואטן הייז מען און זיי האבן געטרונקען טאסטן צו דעם אפווענדן געוועזענעם קעניג.

ברעקען אינדארסירט "קאנווערשאן לאאן"

פרעמיער ברעקען, פון מאניטאבא, האט אין א בריוו צו ד. י. מעקלאוד, פארזיצער פון דער פרעסע קאמיטעי פון דער רעגי־רונגס הלואה, אינדארסירט די הלואה. דער בריוו לויטעט:

"לייענענדיק דעם פרעמיער מיניסטערס אנאנס וועגן דעם נייעם "קאנווערשאן לאן" פון דער דאמיניאן רעגירונג וויל איך אויסדריקן מיין האפענונג, אז די באפעל־קערונג פון מאניטאבא וועט באגרייפן דעם פארצוג און וועט אויסנוצן די געלענהייט וואס ווערט זיי געגעבן, און זיי וועלן העלפן מאכן די הלואה פאר א נאציאנאלן דער־פאלג".

עס איז דא צייט בלויז ביז מאי 23טן אויסצובייטן די אלטע "באנדס" אויף די נייע פונ׳ם "קאנווערשאן לאאן".

קיין שפורן פון מערדער פון באנקיר זיינען נאך ניט

ניט געקוקט אויף דעם וואס די פאלי־ציי האט געפונען דעם אוטאמאביל אין וועלכן, ווי מען גלייבט, עס זיינען אנט־לאפן די דריי באנדיטן וואס האבן פאר־אכטאגן פרייטאג דערמארדעט פ. ב. ר. מאקער, מענעדזשער פון דאמיניאן באנק, נאטר דיים עוועג, — האט זי נאך אלץ ניט געפונען קיין שפורן פון די באנדיטן. עטלאכע ארעסטן זיינען געמאכט געווארן, אבער די ארעסטירטע זיינען באפרייט גע־וואָרן.

דער אוטאמאביל, א שעווראלע אן לייט־סענס פלאטעס, איז געפונען געווארן אין א פארווארפענעם ווינקל אין פארט־ערי, און ווי די שכנים פון יענעם געגנט דער־ציילן, זיינען דארטן א פאר טעג פאר דער ריוויעריי און מארד געשטאנען אין גע־צעלטן דריי טורינסטן פון די שטאטן, און זייערע באשרייבונגען פון׳ם אויסזעען פון די דריי פאלט צוזאמען מיט די באשריי־בונגען פון די באנדיטן.

רומענישע אידן זיינען אנטוישט אין יארנאן

בוקארעסט, מאי 18 (איטא). — דער פרעזידיום פונ׳ם פארבאנד פון רומענישע אידן האט אויף א ספעציעלער זיצונג נעכ־טען באשטעטיקט דעם באריכט, אז דער פארבאנד האט זיך צוריקגעצויגן פונ׳ם וואל אפמאך מיט פרעמיער יארנאס רעגי־רונג.

דער פרעזידיום דערקלערט, אז דער פארבאנד איז אנטוישט אין יארנאס רע־גירונג און איז געצוואונגען אפצוזאגן זיך פון די מאנדאטן וואס די רעגירונג האט אים צוגעזאגט אין פאל פון אן אפמאך. אנ־שטאט דעם האט דער פרעזידיום באשלאסן מיט האנדלען אומאפהייניגיק פון דער רעגי־רונג די ד׳ אנקומענדיקע פארלאמענטא־רישע וואלן.

צושטאנד פון די תבואות אויף די פריירים ערגער ווי לעצטן יאר אין דער זעלבער צייט

דער ערשטער באריכט פון "מאניטאבא פרי פרעס" וועגן דעם מצב פון די תבו־אות אויף די פעלדער אין די פריירי פרא־וויינצן, פארעפנטלאכט לעצטן שבת, איינגע־לאדן די אויסזיכטן אויף א נערעפעניש דאס יאר זיינען א היבש ביסל ערגער, ווי לעצ־טען יאר און דער זעלבער צייט.

די ערנסטע צרה איז — די טריקענייש, פון וועלכער עס ליידן פאקטיש אלע מיילן פון׳די פריירי פראווינצן, מיט זייער ווייניק אויסנאמען. די פארזייטע תבואות האב־בען ניט געגנן פייכטקייט, און אין א סך פלעצער ווערן די פעלדער אויסגעבלאזן פון די ווינטן. א סך פארמערס האבן קיין חשק קיין צו זייען ביז עס וועט ניט אריינ־פאלן קיין רעגן אדער דער׳סעזאן פון די שטארקע ווינטן וועט ניט אויפהערן.

נאך איין וויכטיקער שטריך איז דעם באריכט אין די פארקלענערונג פון די פארזייטע שטחים. איינגאנצן זיינען מיט וויניק פארזייט געווארן בי איצט עטוואס איבער 21 מיליאן אקער, אין פארגלייך מיט קארנע 24 מיליאן אקער לעצטן יאר אין דער זעלבער צייט.

מאניטאבא, וואס זייט א סך גערשטן, האט דאס יאר נעשניטן דעם שטח פאר־זייט מיט גערשטן אויף נאנצע 30 פרא־צענט, און די אנדערע צוויי פראוינצן באמערקט זיך אן ענלאכע רעדוקציע אינם שטח פארזייט מיט גערשטן. אין א סך טיילן איז דער שטח גשניטן געווארן אויף האלב.

דער באריכט פון דער "פרי פרעס" איז צוזאמענגעשטעלט געווארן פון אירע קא־רעספאנדענטן פון 352 פונקטן אין די פריירי פראווינצן.

מאן געטויט פון אוטאמאביל אויף מיין סט. ארום מאניטאבא עוועג.

טרייבער פון אוטאמאביל וועט אפשר אנגעקלאגט ווערן אין טויט־שלאג

ווילליאם דזשאן קונעש, 53 יאר, פון ליידיוואוד, מאנ., וועלכער איז געקומען אהער צו נאסט צו זיין פליפעניצע, מרס. פרענק קונעש, 230 קילדאנעל עוועג, איז געפאלן א קרבן פון אן אוטאמאביל עק־סידענט אויף מיין סט. און מאניטאבא עוועג, נעכטן פרי. דער טרייבער פונ׳ם אור־טאמאביל, ערנעסט ניז, פון 295 לאורא סט., איז פארהאלטן געווארן פון דער פאר־ליציי און וועט אפשר אנגעקלאגט ווערן אין טויט־שלאג. צוויי מענשן וואס זיינען געווען מיט אים אין אוטאמאביל זיינען פארהאלטן געווארן ווי עדות.

ווי די פאליציי איז אינפארמירט, האבן די מענשן אינ׳ם אוטאמאביל פארבראכט אויף א פארטיע אויף לאורא סטרים, און פארנדיק פון דארטן ארום 2 אויינער פאר־טאג, האט דער אוטאמאביל אומגעוואורפן קונעשן, וועלכער איז געפאלן אין אן ע־סידענט אויף מיין סט. אין מאניטאבא עוועג, נעכטן פרי. דער טרייבער פונ׳ם אור־טאמאביל, ערנעסט ניז, פון 295 לאורא סט., איז פארהאלטן געווארן פון דער פאר־ליציי אין וועט אפשר אנגעקלאגט ווערן אין טויט־שלאג. צוויי מענשן וואס זיינען געווען מיט אים אין אוטאמאביל זיינען פארהאלטן געווארן ווי עדות.

דער אוטאמאביל איז געפארן ווייטער, אבער אויפ׳ן וועג צוריק איז גיז ארעס־טירט געווארן פון דער פאליציי.

ווייץ זריעה אין סאוועטן פארבאנד הינטערשטעליק, לויט באריכט

וואשינגטאן, מאי 18.— ווי עס ווערט באריכטעט פון סאוועט רוסלאנד, איז מען דארטן שטארק הינטערשטעליק מיט דער פרילינג ווייץ זריעה, א דאנק דעם אומ־גינסטיקן וועטער, און גרויסע אנשטריינ־גונגען ווערן געמאכט אנצוויזן דעם אנ־נעצייכנטן פלאן, באטש מיט פארשעפער־קונגען.

די באדינגונגען פונם ערשטן מאי זו זיינען שוין געווען בעסערע. דעם 1טן מאי איז געווען, לויט אן אפשאצונג, 16 מיליאן מיט 100 טויזנט אקער פארזייט אין ווייץ, אין פארגלייך מיט 29 מיליאן און 300 טויזנט אקער מיט א יאר פריער. דעם 5טן מאי איז שוין געווען פארזייט אונטער ווייץ 25 מיליאן מיט 700 טויז־זענט אקער, אין פארגלייך מיט 30 מי־ליאן און 400 טויזנט דעם זעלבן טאג לעצטן יאר.

די איינציקע, ניט קאלעקטיוויזירטע פערערס זיינען באזונדערס הינטערשטע־ליק. ביז דעם 5טן מאי האבן זיי געהאט פארזייט מיט פרילינג תבואות א סך חכל און ווייניקער ווי 10 מיליאן אקער, אין פארגלייך מיט 44 מיליאן אקער פרילינג תבואות פארזייט אויף די קאלעקטיווע ווירטשאפטן.

לויטן פלאן האט דעם פרילינג גע־דארפט פארזייט ווערן 68 מיליאן, 188 טויזנט אקער אונטער ווייץ, און ביז דעם מאי, 8,30 אונטס אין ציון זאל.

5טן מאי האט מען נאך ניט דערגרייכט אפילו קיין האלב פון דעם. צי די סאוועט רעגירונג וועט דערגרייכן דעם צלי און אי־רעגירונג וועט דערגרייכן דעם ציל און אי־וואס איז געווען איבער א ביליאן בושל־ניסטיקן וועטער, און גרויסע אנשטריינ־גונגען ווערן געמאכט אנצוויזן דעם אנ־נעצייכנטן פלאן, באטש מיט פארשעפער־קונגען.

פינפטע לעקציע פון ה. גרינבערג מיטוואך

א גאנץ גרויסער עולם האט נעכטן אונטן געהערט די לעקציע פון חיים גרינ־בערג אויף דער טעמע: "די פראבלעמען פון דער רוסישער רעוואלוציע".

מיטוואך אונטן וועט חיים גרינבערג לייענען די פינפטע לעקציע פון זיין איצ־מיקער סעריע, אין פאלקס שול. די טעמע וועט זיין: "י. ח. ברענער".

דער הדסה קאונסיל בעט אונז צו מעלדן אז אונטער זייער אויספיזיט וועט חיים גרינבערג לייענען א לעקציע אויף דער טעמע: "דריי פארטרעטן, הערצל, פינס־קער און מאקס נארדוי". די דאזיקע לעק־ציע וועט פארקומען זונטאג, דעם 26טן מאי אין פולן נופא . . .

* * *

דער גרויסער דערפאלג פון קאנאדעס רעגירונגס הלואה דערוויזט, אז ס׳איז דא נאך איבערגעבליבן געלט אין קאנאדע.

אבי די פאר הונדערט טויזנט ארבעטס־לאזע און די פאר הונדערט טויזנט פאר־מערס וואס קיינען די ערד ווילן אונז איינ־שמעסן, אז די לאגע אין לאנד איז א שלעכטע!

* * *

ניט געקוקט אויף אב. קאהאנס ביטערע אטאקעס אויף די ארבעטער־רינג שולן לעצטנס, האט די ארבעטער־רינג קאנ־ווענשאן איינשטימיק אנגענומען א רעזאָ־לוציע לטובת די שולן.

אויך האב אבער געזאגט, אז קאהאנס קענגערשאפט איז באמת א ברכה פאר די שולן. פונקט ווי זיין פריינטשאפט וואלט געווען א קללה.

* * *

די בשר־כשר מחלוקת האט זיך ביי אונז, געלויבט דער אויבערשטער, פאקטיש איינגעשטילט, און די אויסזיכטן זיינען נאנץ גוט אויף ווייטער.

די לאגע איז איצט אין דער בעסטער אומדערזונגנ, און מוז דערפאר זיין צום הארצן יעדן אידן.

* * *

פאראכטאגן זונטאג האבן מיר דא נאך געמוזט חייצן די אויוונס. מיט עטלאכע טעג פריער האבן מיר געהאט א ווינטער־דיקע זאוועדרעכע.

און דאנערשטאג האבן מיר שוין גע־האט איינעם פון די הייסטע טעג פאר יאר.

אז ס׳איז א קאנסערוואטיווע רעגירונג, איז דאך ניט שייך!

אנב - אורחא

פון מארק

נאטיצן וועגן לעצטע נייעסן

ניין, איך האב געמאכט א טעות, ווען איך האב אנומלט געשריבן וועגן משיח׳ס צייטן אין סאוועטן פארבאנד, היות אידן האבן געמאכט שלום מיט חזירים.

דאס האבן די קאמוניסטן אויסגעטראכט כדי צו דערווייזן דער וועלט וועלכע נסים פאסירן אין סאוועטן פארבאנד און כדי צו באוועגן דערמיט די "ברייטע אידישע מאסן" אין אמעריקע צו געבן געלט פאר׳ן "איקאר" . . .

ניין, די אידן זיינען נאך אפילו אין סאוועטן פארבאנד אנטי־חזיר׳יסטן, ווי זיי זיינען תמיד געווען, און די קאמוניס־טן אין נאך ער היום ניט געלונגען אויסצוואוואַרצלען דעם אידישן שאוועניזם לגבי דעם חזיר׳שן מין.

און א חזיר וואס זיין שליח׳מזל טרייבט אים אריין אין אידישע הענט, האט בלויז 3 שאנסן פון 100 צו דערלע־בען גע׳הרג׳עט צו ווערן מיט א דובינע און גענעסן ווערן פון מענשן. אין די אי־בעריקע 97 פאלן פון 100 קומט ער אום פאר דעם דאזיקן גלילאכן מאמענט, און ער ווערט אויפגעפרעסן דירעקט פון ווע־רים . . .

* * *

אזוי לויטיט א "איטא" דעפעשע פון מאסקווע:

"מיר ווילן גארנישט ניט האבן צו טאן מיט חזירים", — האבן דערקלערט די אידישע סטודענטן פונ׳ם לאנדווירט־שאפטלאכן טעכניקום אין באריסאוו, ווען ס׳איז דערקלערט געווארן, אז דער טעכ־ניקום וועט פארוואנדלט ווערן אין אינסטיטוט פאר די צוכט. און ספעציעל חזירים צוכט, א גרויסע צאל אידישע סטודענטן האבן דערקלערט, אז זיי ווילן צוליב דעם אריינטרעטן פונ׳ם אינסטי־טוט.

אין ווייס־רוסלאנד בכלל איז דעם חזיר׳ס דאלע ביי די אידן ניט קיין גר־טע. אידישע פויערס ווילן ניט ליידן וואס מען פירט איין חזירים צוכט ביי זיי, און אידישע ארבעטער ווילן ניט האבן צו טאן מיט די חזירים. אין דעם דיסט־ריקט פון קאיראנאוו, וואו עס זיינען גע־שאפן געווארן ספעציעלע קאלעקטיוון פאר חזירים צוכט, שטארבן אויס 97 פראצענט פון די חזירים יונגערהייט. די אידן וואל־טען זיך ווי ווי נוקס געווען אין דעם חזיר׳שן מין, ווען ער כאפט זיך אריין צו זיין אין די הענט . . .

ד